

На данашњи дан **1943. године** офанзивом немачких снага на положаје Црвене армије из правца Орела и Харкова, у Другом светском рату је почела Курска битка, највећи тенковски окршај у историји ратовања, у којој је учествовало око 6.000 тенкова са обе стране. Немци су ангажовали 50 дивизија, од којих 14 оклопних и две моторизоване, али су претрпели пораз - изгубили су пола милиона војника и 2.900 тенкова - од чега се никада нису опоравили.

Курска битка је била последњи велики немачки покушај да преокрене ситуацију на Источном фронту. Од тада, Немци ће се наредне две године повлачити и губити територије, све до уласка Црвене Армије у Берлин и капитулације Трећег рајха.

Данас је **недеља, 5. јул**, 186. дан 2015. До краја године има 179 дана.

1783 - Рођен је Шарл Луј Амас, француски писац, новинар, оснивач новинске агенције "Амас". Рођен у Роану, Амас је осмислио тада нови концепт специфичног агенцијског новинарства. "Агенцију Амас" најстарију на свету, основао је 1835. Као новинска агенција "Амас" је постојао до 1945. Њен настављач је данашњи француски "Франс прес".

1791 - Џорџ Хемонд је постављен за првог амбасадора Уједињеног Краљевства у САД.

1811 - Венецуела је постала прва латиноамеричка држава која је прогласила независност од Шпаније.

1830 - Француске колонијалне трупе су заузеле град Алжир, тада под влашћу Турске. Алжир је остао под француском управом до 1962, кад је после ослободилачког рата изборио независност.

1833 - Умро је француски хемичар Жозеф Нисефор Ниепс, пионир фотографије. Усавршавајући литографију од 1813. до 1820, први је у свету успео да фиксира слику добијену у мрачној комори помоћу посребрене бакарне плоче прекривене осетљивим слојем асфалтног лака.

1857 - Рођена је немачка револуционарка Клара Цеткин, један од оснивача женског међународног радничког покрета и Комунистичке партије Немачке, на чији је предлог 8. март проглашен Међународним даном жена. Због активности у социјалистичком покрету морала је 1882. да емигрира из Немачке. По повратку 1890. руководила је женским пролетерским покретом, а од 1892. до 1917. уређивала је женски социјалдемократски лист "Gleichheit". Иницијатор је Прве међународне конференције жена 1907. на којој је изабрана за секретара Међународног женског секретаријата. Међународна конференција жена у Копенхагену 1910. прихватила је њен предлог о проглашењу Међународног празника жена-радница. Током Првог светског рата била је активна у левичарској групи "Спартак" и због осуде империјалистичког рата 1915. је ухапшена. Била је члан Президијума Треће интернационале (Коминтерна), руководилац женског одељења Коминтерне и комунистички посланик у Рајхстагу (Скупштина) до доласка нациста на власт, после чега је избегла у Москву где је убрзо умрла 1933.

1872 - Рођен је француски државник Едуар Ерио, којег су Немци у Другом светском рату 1942. отерали у заробљеништво, одакле је ослобођен 1945. пошто је Црвена армија заузела Берлин. Предводио је Радикал-социјалистичку партију од 1919. до 1955. Био је више пута председник и члан владе између 1924. и 1936, а од 1936. до 1940. и од 1947. до 1953. председник је француске скупштине.

1879 - Рођен је амерички тенисер и политичар Двајт Дејвис, који је 1900. основао тениско такмичење нација "Дејвис куп". Под председником САД Келвином Кулиџом био је министар рата од 1925. до 1929.

1880 - Рођен је чешки виолиниста и композитор Јан Кубелик, који је почео да наступа

већ у осмој години живота, стекавши углед једног од највећих виолинских виртуоза свог времена. Дела: "Америчка симфонија у а-молу", шест концерата за виолину и оркестар, симфонијске варијације за виолину и камерни оркестар, краће композиције за виолину и клавир.

1889 - Умро је писац Јаков Игњатовић. Био је изразити реалиста. После завршеног правног факултета радио је у родној Сент Андреји као адвокат, а у току револуције 1848. био је посланик Мајске скупштине у Сремским Карловцима и члан Главног одбора Војводине. Написао је девет романа, 17 приповедака, књигу мемоара и велики број публицистичких и политичких чланака. У романима је описивао живот војвођанских Срба (и уопште угарских Срба). Дела: романи "Трпен-спасен", "Милан Наранџић", "Чудан свет", "Васа Решпект", "Вечити младожења", "Стари и нови мајстори", "Патница".

1889 - Рођен је француски писац, сликар и режисер Жан Кокто, члан Француске академије. Често је мењао став и стил и опробао се као песник, романијер, писац драма, критичар, сликар, режисер и филмски сценариста. Дела: романи "Страшна деца", "Томас варалица", позоришни комади "Писаћа машина", "Страшни родитељи", "Орфеј", "Едип", "Антигона".

1901 - Рођен је руски позоришни режисер и глумац Сергеј Владимирович Обрасцов, један од утемељивача пародијско-сатиричног жанра минијатура и романи с луткама и оснивач Државног централног позоришта лутака, јединственог у свету. Стваралац инвентивног духа и богате маште, режирао је више од 50 луткарских представа које се сматрају антологијским делима тог позоришног жанра, попут "Чаробне Аладинове лампе", "Необичног концерта", "2:0 за нас", "Ђавоље млина".

1911 - Рођен је француски државник Жорж Помпиду, председник Француске од 1969. до 1974. Шеф државе постао је после оставке Шарла де Гола. С Де Голом је блиско сарађивао од 1945, у међувремену је био директор Ротшилдове банке, шеф Де Головог кабинета и члан Уставног савета, а од 1962. до 1968. председник владе.

1932 - У Португалу је Председник Владе постао економски стручњак Антонио да Оливеира Салазар, који је 1933. установио специфичан политички систем, по имену "Нова држава". Био је то изразито десно орјентисан систем окончан тек 1974, четири године после његове смрти.

1959 - Председник Индонезије Ахмед Сукарно је распустио индонежанску скупштину и преузео диктаторска овлашћења.

1975 - Зеленортска острва су добила независност после 500 година под португалском влашћу.

1975 - Амерички тенисер Артур Еш је у финалу победио земљака Џимија Конорса, поставши први афроамериканец у дугој историји турнира у Вимблдону који је победио на најпрестижнијем светском тениском такмичењу.

1977 - Генерал Мохамад Зија ул Хак збацио је у Пакистану војним ударом председника владе Зулфикара Али Бута.

1980 - Шведски тенисер Бјорн Борг пети пут узастопно победио је на турниру у Вимблдону, што ником до тада није успело.

1990 - Скупштина Србије усвојила је Закон о престанку рада Скупштине и Извршног већа Косова и Метохије због сецесионистичког деловања и настојања да се створи "Република Косово".

1994 - Палестински вођа Јасер Арафат допутовао је на Западну обалу после 27 година у избеглиштву и најавио преображај територија под палестинском самоуправом у државу Палестина, с престоницом у источном Јерусалиму.

2000 - Турски апелациони суд потврдио је једногодишњу казну затвора вођи исламиста, бившем председнику владе Неџметину Ербакану, због тога што је подстицао мржњу у говорима шест година раније.

2003 - Две Чеченке, исламски терористи - самоубице, активирале су експлозив испред улаза у московски аеродром "Тушино", где је одржаван велики рок концерт. Погинуло је 18 људи.

2006 - Умро је оснивач америчке корпорације "Енрон" Кенет Леј, који је месец дана раније проглашен кривим због банкрота овог енергетског гиганта. Претила му је затворска казна у трајању од 30 година пошто је проглашен кривим за превару и заверу у једном од највећих случајева преваре у америчкој корпоративној историји. "Енрон", некад седма највећа компанија у САД, банкротирала је нешто мање од три месеца након терористичких напада 11. септембра 2001. у Њујорку.

2011 - Преминуо је српски глумац Душан Јанићијевић. Рад на филму започео је још као студент, улогом Стојана Мутикаше у истоименом остварењу Феодора Ханжековића, за коју је добио Златну арену на првом Фестивалу југословенског филма у Пули 1954. године. Рођен је недалеко од Благаца, глуму је завршио на Позоришној академији у Београду. Осим стотина улога које је остварио, током ретко плодне каријере, аутор је и аутобиографске књиге "Сећања".

(РТВ)